

Splošna evropska vojna se je pričela.

Nemške čete prekoračile francosko mejo.

Rusko vojaštvo vdrlo v nemško ozemlje.

Italija bo ostala popolnoma nevtralna.

PRODIRANJE PROTI FRANCOŠKI TRDNJAVI LONGWY. FRANCOŠKI POLKI V SEDANU. NEMŠKI POSLANIK SE ŠE VEDNO NAHAJA V PARIZU. IZ BERLINA POROČAJO, DA JE NEMŠKA NAPOVEDALA FRANCOŠKI VOJNO. AVSTRIJA BO BAJE PRENEHALA VOJNO S SRBILJO.

Avstrija in Rusija.

"PRESIDENT GRANT" SE JE VRNIL NAZAJ V AMERIKO. RUSI SO NAMERAVALI RAZSTRELITI MOST PREKO REKE VISLE. NA POZNANJSKEM SO ARETIRALI NEKEGA RUSKEGA GENERALA. PRI RONCEREY STA PADLA DVA NEMŠKA ČASTNIKA. LUXEMBURG IN FRANCIJA PROTESTIRATA.

Najnovejša poročila.

Berlin, Nemčija, 2. avgusta. — Generalni štab nemške armade je dobil sledeče poročilo: Prejšnjo noč so ruski patriotje navalili na most blizu Eichenreife, pa so jih nemške čete še pravočasno vrgle nazaj. Dva Nemea sta bila lahko ranjena, dočim izgube na ruski strani niso znane. Železniški uradniki pri Johannesburgu poročajo, da je ob eni uri ponoči prekorčil močni oddelek Rusov nemško mejo pri Vialli. Telefonska zveza med Lykom in Viallo je prekinjena. Iz gornjih poročil je razvidno, da so Rusi prekorčali nemško mejo in da se je vojna začela.

London, Anglija, 2. avgusta. — "Daily Chronicle" naznanja, da je angleški kabinet definitivno sklenil, da za enkrat še ne bo poslal čet v inozemstvo.

Niš, Srbija, 2. avgusta. — Avstrija bo skoraj gotovo prenehala vojno s Srbijo, ker ji preti prevelika nevarnost od Rusije. Iz Zemuna je odpotovala polovica vojaštva.

Tokio, Japonsko, 2. avgusta. — Pri Vladivostoku so Rusi vjeli neko nemško bojno ladjo.

Kodanj, Dansko, 2. avgusta. — Neki Danei ki je došel ravnokar iz Kiela, je sporočil, da je iz Baltskega morja odplulo nemško brodovje v Severno morje.

Rim, Italija, 2. avgusta. — Pa- pež je odredil, da naj še po vseh katoliških cerkvah moli za ohranitev miru.

Petrograd, Rusija, 1. avgusta. — Nemški poslanik je danes ob pol osni uri zvečer v imenu svoje vlade napovedal Rusiji vojno, naka- r je nemško poslanstvo takoj zapustilo Petrograd.

Pariz, Francija, 1. avgusta. — Ruski poslanik Izvolski je obve- stil danes zvečer ob enajstih mi- nistrskega predsednika, da je Nemčija napovedala Rusiji vojno.

Berlin, Nemčija, 2. avgusta. — Kakor hitro se je doznalo, o na- povedi vojne, je prišlo v Londonu do velikih nemirov. Deset Nemecev se je stopilo s Francozi; dva sta smrtno nevarno ranjena. Po Petrogradu demonstrira pre- bivalstvo in nosi carjevo sliko po ulicah.

Pariz, Francija, 1. avgusta. — Vlada je s posebnim dekretom od- redila mobilizacijo francoske ar- made. Opolnoči je izdal predsed- nik Poincaré proklamacijo, v ka- teri pravi med drugim: — Mobi- lizacija še ne pomenja vojne. Evropsko prebivalstvo je že ne- kaj dni silno razburjeno. Vsa do- sedanja posredovanja diplomaci- je so ostala dosedaj brez uspeha. Večji del evropskih držav je za- čel z mobilizacijo, zato pa tudi mi ne smemo zaostajati. Francija se je vedno zavzemala za mir, v tem slučaju pa mora ravnati po drugih državah. Sedaj na Fran- coskem ni več strank, sedaj smo

vsi enaki in pripravljeni braniti svojo domovino do zadnje kap- le krvi.

London, Anglija, 1. avgusta. — Pozno zvečer je dospela sem br- zovjavka, ki naznanja, da je napo- vedala Nemčija Franciji vojno, ker ni pravočasno odgovorila na stavljeni ultimatum, o poročilo še ni uradno potrjeno.

Berlin, Nemčija, 2. avgusta. — Danes popoldan so ruski obmejni vojak blizu Prostokena napadli nemško patruljo. Število mrtvih ni znano. Prostoklen ima dva tisoč prebivalcev in leži v okraju Al- lenstein, Vzhodna Prusija.

London, Anglija, 2. avgusta. — "News of the World" poroča, da se bje v Severnem morju vroča bitka med nemškim in ruskim brodovjem.

Položaj na Ruskem.

Berlin, Nemčija, 2. avgusta. — Ruske čete so blizu Schwidern prekorčile nemško mejo. Seboj imajo dva topova in nekaj brzo- strelnih pušk. Napadli so nemške vojak, ki so stražili most preko reke Warthe, pa so bili po prete- ku pol ure vrženi nazaj. V Bilder- weitschen so baje Rusi razdeljali poštne urad. Izdana je bila slede- ča uradna izjava: — Prihod ruskih vojakov v nemško ozem- lje pomenja vojno med obema državama. Odgovor Francije ne more zadovoljiti nemške vlade. Francija je mobilizirala svoje vo- jaštvo in zato je tudi vojna s to državo neizogibna.

Petrograd, Rusija, 2. avgusta. — Car je odredil, da se sestanejo 8. avgusta člani dume. Po vseh cer- kvah se opravljajo službe božje; ljudstvo vroče moli, da bi dal Bog srečo ruskemu orožju. Pred Zimsko palačo se je zbrala veli- kanska množica ljudstva, katero je navdušeno pozdravljalo carja in carico, ki sta se prikazala na balkonu. Delavci so sklenili dati vsak teden nekaj svoje plače dru- žinam rezervistov.

Petrograd, Rusija, 2. avgusta. — Vrhovno poveljstvo nad rusko armado bo prevzel veliki knez Ni- kola jevič. Vest, da bo car pove- ljeval armadi, je neutemeljena.

Petrograd, Rusija, 2. avgusta. — Car je odredil, da se sestanejo 8. avgusta člani dume. Po vseh cer- kvah se opravljajo službe božje; ljudstvo vroče moli, da bi dal Bog srečo ruskemu orožju. Pred Zimsko palačo se je zbrala veli- kanska množica ljudstva, katero je navdušeno pozdravljalo carja in carico, ki sta se prikazala na balkonu. Delavci so sklenili dati vsak teden nekaj svoje plače dru- žinam rezervistov.

Petrograd, Rusija, 2. avgusta. — Vrhovno poveljstvo nad rusko armado bo prevzel veliki knez Ni- kola jevič. Vest, da bo car pove- ljeval armadi, je neutemeljena.

Petrograd, Rusija, 2. avgusta. — Vrhovno poveljstvo nad rusko armado bo prevzel veliki knez Ni- kola jevič. Vest, da bo car pove- ljeval armadi, je neutemeljena.

Petrograd, Rusija, 2. avgusta. — Vrhovno poveljstvo nad rusko armado bo prevzel veliki knez Ni- kola jevič. Vest, da bo car pove- ljeval armadi, je neutemeljena.

Petrograd, Rusija, 2. avgusta. — Vrhovno poveljstvo nad rusko armado bo prevzel veliki knez Ni- kola jevič. Vest, da bo car pove- ljeval armadi, je neutemeljena.

Petrograd, Rusija, 2. avgusta. — Vrhovno poveljstvo nad rusko armado bo prevzel veliki knez Ni- kola jevič. Vest, da bo car pove- ljeval armadi, je neutemeljena.

Petrograd, Rusija, 2. avgusta. — Vrhovno poveljstvo nad rusko armado bo prevzel veliki knez Ni- kola jevič. Vest, da bo car pove- ljeval armadi, je neutemeljena.

so izrazili cesarju vsestransko za- upanje.

Boji ob reki Drini se še vedno vršijo. Srbski ustaši so sklenili zavzeti trdnjavo Bielino v Bosni, pa so bili po hudem boju vrženi nazaj. Rusi so razstrelili pri Gra- nicei most in s tem prekinili ves promet med Varšavo in Dunajem.

Pri Oršavi so obstreljevali srbs- ki vojak neke avstrijske par- nik, na katerem je bilo vse polno avstrijskih vojakov. Dva sta bila ranjena. Blizu Brasine so preko- račili Avstrijei srbsko mejo in vrgli Srbe nazaj.

Budimpešta, Ogrsko, 2. av- gusta. — Ogrski ministrski pred- sednik grof Tisza je pojasnil danes nekemu dopisniku, kako bi se da- lo končati vojno med Avstrijo in Srbijo. Srbija bi morala sprejeti avstrijsko noto in izpolniti vse njene zahteve, v prvi vrsti seve- da one, ki se tičejo vprašanja orien- talške železnice. Nadalje bi morala zmanjšati svojo vojni si- lo in prekiniti vse zveze s Črno- gorom.

Berlin, Nemčija, 2. avgusta. — Tukajšnja "Vossische Zeitung" na- znanja, da je povdarjal v nekem govoru kralj Peter, da se Srbija ne sme čisto nič zanašati na pri- jateljstvo Anglije in Francije.

Berlin, Nemčija, 2. avgusta. — Dopisnik "Kölnischer Zeitung" je sporočil, da se Italija ne bo čisto nič umešavala v spor med severnimi državami.

Rim, Italija, 2. avgusta. — Kralj Viktor Emanuel se je danes vrnil v Rim in dolgo časa konferiral z ministrskimi predsednikom Salan- dra. Casopisje pravi, da je kabi- net sklenil prepovedati izvoz ži- vine in pšenice.

Situacija je v Italiji zelo res- na. Cenzura je črtala vse važnej- še vesti v listih. Poročila inajo sledečo vsebino: — Italija je mi- re in ne bo mobilizirala. V slu- čaju potrebe bo izpolnila svojo dolžnost. Nekateri pravijo, da bo ostala Italija nevtralna, drugi pa zopet, da bo pomagala svoji za- veznici Avstriji. Vojakom je stro- go prepovedano govoriti o voja- škkih zadevah, in so za vsako ma- lenkost odrejene najhujše kazni.

Milan, Italija, 2. avgusta. — Italijanski socialisti, republikanci in anarhisti so začeli z vso vno- mo agitirati, da bi se Italija ne ude- ležila vojne. Če bodo vsi protesti brez uspeha, bodo izdali delavski voditelji poziv za generalno stav- ko.

Razburjena Francija.

Pariz, Francija, 2. avgusta. — Dasiravno se nemški poslanik, baron Schoen, še vedno mudi v Parizu, je vendar pričela Nemči- ja danes s sovražnostmi proti Franciji. Krog šeste ure zvečer je poročala brzovjavka iz iztoka, da je slišati v okolici Longwy gr- menje topov. Že prej so došla po- ročila, da so udrele nemške čete

pri vasi v Longlaville, nadalje pri Bertrambois v departementu Me- urthe in nadalje pri važni carin- ski postaji Petit Croix preko me- je na francosko ozemlje. Petit Croix so Nemei bombardirali.

Nemei so prekršili nevtraliteto kneževine Luksemburške, katera je bila zagotovljena vsled pogod- be iz leta 1867.

Ves promet z inozemstvom je prenehal danes popoldne ob tre- tji uri. Ko se je izvedelo v Pari- zu o izbruhu sovražnosti, se je polastila ljudstva strašna ogorče- nost.

Vojaki, ki odhajajo proti me- ji, so odločeni, da zmagajo ali pa poginejo. Splošno se glasi: "Ako sedaj ne zmagamo, prenehamo biti samostojen narod." Velik razloček vlada med obnašanjem prebivalstva sedaj in onim leta 1870. Znani vojaški izvedence Rousset je izjavil danes: "Videl sem, kaj se je dogajalo leta 1870 in opazoval sem paniko, v kateri se je nahajal narod, ker je vsako- do vedel, da Francija ni priprav-ljena. Danes pa je v vojnem de- partementu vse mirno, ker je vse dobro pripravljeno.

Uvodni članek lista "Temps" pojasnjuje stališče in naziranje vlade. V njem se glasi: "Proti nam se je pričelo z roparsko voj- no. Ne želimo si vojne, a vsililo se nam jo je in sprejemamo jo s hrabrim srem. Nemčija je zakri- vila hinavstvo prve vrste. Hote- la je od prvega početka vojno in da pride do tega, je v dvanajstih urah napovedala Rusiji vojno. Nemčija je zasedla Luksemburg ter je brez vojne napovedi udrla v Francijo, ki je bila za to, da se brani mir."

Bruseljski Belgija, 2. avgusta. — Prvi nemški polk, ki je udril v Luksemburg, je bil 29. infanterij- ski. Čete so zasedle mostove in železniške postaje, da zagotovijo prevoz vojaških vlakov. Nemška vlada je sporočila luksemburški, da se ne namerava nikakih so- vražnosti proti Luksemburški. temveč da se je odredilo to le ra- ditiga, da se zavaruje proti upa- du od strani Francije.

Število nemških vojakov, ka- tere se je prevedlo skozi Luksem- burško, se ceni na 100,000.

Vojno razpoloženje v Angliji.

London, Anglija, 2. avgusta. — Celega Londona se je polastilo vojno razpoloženje. Nepopolni prizori so se dogajali v vseh de- lih mesta in množice so viharno pozdravljale čete, ki so korakale v glavne stane. Policija je bila o- čividno pripravljena na to ter ni našla nobenega povoda, da nasto- pi proti demonstrantom.

Tekom dopoldne je obiskal nemški poslanik ministrskega predsednika Asquitha, s katerim je imel daljše posvetovanje. Zve- čer se je vršila druga kabinetna seja. Kaj se je sklenilo, ni niko- mur znano.

Vsi državni departimenti so de- lali s polno paro celi dan. Vlada je uvedla najstrožjo cenzuro za vsa časnikaška poročila. Preve- zela je vse postaje brezžičnega br- zovjave.

Mornariški departement je po- zval vse častnike na dopust in tudi upokojence, naj se takoj ja- vijo k aktivni službi. Slična po- velja so dobili vsi mornariški re- zervisti.

Kralj Jurij je podpisal danes proklamacijo, s katero se odbru- je ustavljenju izplačil za združe- na kraljevstva Velike Britanije. Kaj takega se ni odredilo od časa napoleonskih vojn.

Minister za notranje zadeve je izdal najstrožje povelje, da se ne smejo vršiti nobeni poleti v zra- ku. Poleti so dovoljeni vojaškim zrakoplovom in aeroplanom.

Amerikanci v tiskah.

Pariz, Francija, 2. avgusta. — Tu se je sestavilo komitej upliv- nih Amerikancev, kojega naloga

bo podpirati v Parizu zaostale Amerikance.

Washington, D. C., 2. avgusta. — V državnem departementu je dospelo danes nebroj brzovjav od Ameri- kancev, ki se mude v Evropi in od njihovih sorodnikov. V jutraj- šni kabinetni seji se bo obravna- valo o vprašanju, kako pomoči Amerikancem, ki se mude v ino- zemstvu. Predlagalo se je, naj so- rodniki v Evropi nahajajočih se Amerikancev založe pri držav- nem departementu gotovo svoto denarja, katero se bo potem iz- plačalo v Evropi po konzulatih prizadetim Amerikancem, ki se nahajajo v situem položaju vsled tega, ker se odklanja ameriške čete in menice. Druga stvar bo preskribeti za dotične Amerikan- ce prevoz iz Evrope v Ameriko.

Vlada bo najbrž najela par par- nikov, ki bodo privedli zaostale domov. Število v Evropi nahaja- jomih se Amerikancev se ceni na 150,000, med kojimi se nahaja kakih 1000 učiteljev na javnih šolah v New Yorku.

Antwerpen, Belgija, 2. av- gusta. — Parnik "Kronland" je za- pustil danes tukajšnje pristani- šče. Zaseden je bil do zadnjega kotička z Amerikanci, ki so v mnogih slučajih pustili prtljago, samo da so mogli na krov. "Kron- land" je namenjen v New York.

Določbe mednarodnega prava gle- de parnikov.

Washington, D. C., 2. avgusta. — Voditelji vseh treh strank v kon- gresu so edini v naziranj, da bo ameriška trgovina zelo trpela vsled prekinjenja parniškega prometa. Oživotvoriti se mora po- stave, s katerimi bi se omogočilo povečanje ameriške trgovinske mornarice.

Avtoritete na polju mednarod- nega prava v Washingtonu pa iz- javljajo, da je hitro povečanje a- meriške trgovinske mornarice ne- mogoče, ker določa klavzula v mednarodnem pravu, da je sma- trati ladjo kake vojskujoče se sile, ki vozi pod nevtralnno zasto- vo, kot lastnino sovražnika.

Vsled pomanjkanja grevoznih parnikov ne bodo mogle Združe- ne države spraviti svojih produk- tov na inozemski trg.

Zgodovina Luksemburške.

Velika vojvodina Luksemburg, katero so sedaj zasedle nemške čete, obsega površino 1000 kva- dratnih mil; ter šteje 250,000 prebivalstva. Vsled zemljepisnega, političnega in gospodarskega po- ložaja pa je večje važnosti, kot odgovarja to njeni velikosti. V petnajstem stoletju je prišla pod kontrolo Habsburžanov, 200 let pozneje se je priklonila Franciji, po padcu Napoleona pa je bila pridružena Nizozemski. Leta 1867 se je proglasilo na konferenci v Londonu Luksemburško kot ne- vtralnno ozemlje, kateremu vlada sedaj velika vojvodinja Marija Adela. Oborožena sila se sestav- lja iz 150 orožnikov in istega šte- vila prostovoljcev. Deželni jezik je neka zmes nemščine s holand- ščino. Na mejah Belgije in Fran- cij je pa se govori tudi francoski.

Splošna mobilizacija v Avstriji.

V Avstriji je odredjena splošna mobilizacija. Pod orožje so pokli- cani vsi rezervisti in črnovojniki do 37 leta. Vse druge črnovojni- ke se bo poklicalo s posebnim po- zivom. Zglasiti se je pri najbliž- jem konzulatu, ki bo preskrbel prevoz na tem ali onem parniku.

Odločitev.

Petrograd, Rusija, 2. avgusta. — V petek opolnoči je prišel v zu- nanje ministrstvo nemški posla- niki Pourtales in Hazanail da mo- ra takoj govoriti z zunanjim mi- nistrom Sasanovom. Ko so ga spustili v njegovo sobo, mu je re- kel da mora prenehati Rusija v teku dvanajstih ur z mobilizacijo. V soboto ob sedmih je prišel zo- pet k njemu in ga vprašal, če ne

Poraz federalcev.

Pobit je bil oddelek 3000 mož. — Ameriški brodovje se namerava odpoklicati iz Mehike.

Saltillo, Mehika, 1. avgusta. — Vsled izjav španskih in franco- skih podanikov v državi Vera Cruz je naročil Carranza genera- loma Aguilar in Natera, da se pod nobenimi pogoji ne sme ogra- žati življenja in interesov teh na- rodnosti.

General Tellez je dobil naroči- lo, naj izprazni pristanišči Ma- zatlan in Manzanillo ter se poda s svojimi četami v Salina Cruz.

Oddelek 3000 federalcev pod vodstvom generalov Guellar, Ra- mos in Hernandez je bil porazen po šesturnem boju, ki se je zavr- šil pri Temascates. Veliko je mr- tvih, med njimi dva polkovnika in krog 900 jih je padlo sovražni- ku v roke.

Washington, D. C., 2. avgusta. — Mornariške oblasti bodo skušale jutri napotiti vladno, da odpokliče iz mehiškega vodovja ameriško brodovje. Mornariški častniki so mnenja, da mora biti mornarica v najboljšem stanju vsprico veli- ke mednarodne borbe, ki se je pričela v Evropi.

Tukajšnja agencija konstituci- onalistov je objavila, da sta se združili armadi generalov Obre- gona in Gonzalesa ter da koraka- ta sedaj skupno proti mehiškemu glavnemu mestu. Dementira se vest, da je pozval Carranza svoje tri prve generale, naj da vsak 5000 mož na razpolago za pohod proti glavnemu mestu. Gonzales in Obregon korakata skupno, ker sta najbližja glavnemu mestu. Domneva se, da bo izključenje Ville povod za nove zapletljaje.

Nemške bojne ladje.

Vse one bojne ladje, ki so se mudile v bližini Gibraltarja, so si poiskale zavetja v španskih pristaniščih. Pristanišče Ports- mouth je za trgovske ladje zapr- to.

bo prenehala mobilizirati. Ruski državnik mu je takole odgovoril: — Rusija ne bo pod nobenim po- gojem ugodila vaši zahtevi. — Pourtales ga je trikrat vprašal in je trikrat dobil isti odgovor. Sled- njic je nemški poslanik vstal, se mu priklonil in molče odšel.

"President Grant."

Parnik Hamburg-America črte "President Grant" se je vrnil večer ob eni popoldan v New York. V četrtek je bil zapustil tukajšnje pristanišče, pa je bil brzojavnim potom odpoklican na- zaj. Pasazirjem so povrnil denar, katerega so plačali za vožnjo. Na parniku se je nahajalo vsega sku- paj 637 oseb.

Na daljnem iztoku.

Bombay, Indija, 2. avgusta. — Indijska vlada je zaplenila danes ves premog v pristaniščih Bom- bay in Colombo in se nahajata ista pod vojaško kontrolo.

Punta Delgada, Azori, 2. avg. — Parnik Hamburg-America paro- brodne družbe "Schwarzenburg" je dospel danes semkaj z drago- cenim tovorom. Pribežal je v pr- stanišče St. Michael, da ne pade v slučaju izbruha vojne v angle- ške roke.

Tokio, Japonska, 2. avgusta. — Japonska mornarica je priprav- ljena za takojšno akcijo, da eventu- alno podpira Veliko Brita- nijo. Nemški podaniki na Jap- onskem so dobili povelje, naj bodo pripravljani na odhod. Promet med Sibirijo in Evropo je ustav- ljen in eksporterji skušajo dobi- ti nevtralne ladje.

Pekin, Kitajska, 2. avgusta. — Nad nemško ozemlje Kiačau je proglaseno obredno stanje in vse inozemce se je pozvalo, naj zapu- stijo teritorij.

Nameravana demonstracija.

Pariški socialisti so sklenili, da prirede javen pogreb umorjene- mu voditelju Jaures-ju.

Pariz, Francija, 2. avgusta. — Tukajšnji socialisti nameravajo prirediti veliko demonstracijo proti vojni, in sicer ob priliki po- greba Jean Leon Jaures-ja, ki je, kakor znano, padel pod roko mo- rila.

Sklep socialistov je povzročil v vladnih krogih veliko preneše- nje vsprico vojne, ki je dejansi škodovala med Francijo in Nemčijo.

Morille Jaures-ja bo najbrž ča- kal toliko časa na proces, dokler se ne konča sedanja kriza. Vil- lain je izpovedal, da je izvršil de- janje vsled lastne inicijative ter da ne pripada nobeni zvezi. "Iz- vršil sem dejanje", je rekel, "ker je izdal Jaures deželo s tem, da je agitiral proti triletni voja- ški službi." Policija je mnenja, da ni odgovoren za svoje dejanje.

Nemški vojni zaklad.

V Juliusu stolpu trdnjave Spandau v bližini Berlina hrani nemška vlada od leta 1874 tako- zvan "železni vojni sklad", ki obstaja v glavnem iz vojne od- škodnine petih milijard frankov, katere je morala plačati Fran- cija po nemško-francoski vojni. Zaklad obstaja iz zlata ter je na- menjen za prve mobilizacijske stroške nemške armade. Raditega je moral biti vedno na razpolo- go ter se ga ni moglo plodonosno na- ložiti.

Zrakoplovi v vojni.

Berlin, Nemčija, 2. avgusta. — Blizu meje so streljali nemški vo- jaki na francoski zrakoplov in ga prisilili, da se je spustil na zem- ljo. V soboto zvečer je krožilo nad nemškim ozemljem več fran- coskih zrakoplovov. Neki gostil- ničar je nameraval večer zvečer razstreliti predor pri Kochemu, pa so mu še pravočasno prepre- čili izvršiti namero.

Odgovor

vsem onim, ki nas vprašali glede varnosti denarja, naloženega v Mestni hranilnici ljubljanski ter drugih hranilnicah in posojilni- cah v starem kraju za časa se- danje vojne.

Kakor hitro je napovedala Av- strija Srbiji vojno, so prenehali vsi denarni zavodi v Avstriji z iz- plačevanjem vlog, in sicer za ne- določen čas. Raditega ni mogoče niti iz ene niti iz druge posojil- nice ali hranilnice dvigniti v tem času denarja. S tem pa nikakor še ni ogrožena varnost vlog.

Vsak vlagatelj ve, da izposoj- nje denarni zavodi vloge strank na posestva, poslopja itd. Ko je izbruhnila vojna, so pričeli vla- geljji trumoma dvigati denar. Hranilnica pa nima vedno toliko gotovega denarja na razpolo- go, da bi zadostila vsem zahtevam. Da obvaruje torej zavoda propa- da, vlagatelje pa izgnub, ji ni pre- ostalo nič drugega kot ustaviti plačila.

Kdor ima hranilno knjižico, naj jo dobro hrani. Denarja sedaj ne more dvigniti in dokler se raz- mere ne izboljšajo tudi trdka Frank Sakser ne more posredo- vati pri dvigljenju denarja, na- loženega v hranilnicah in posojil- nica v starem kraju. Kakor hi- tro bomo dobili iz starega kraja natančnejša poročila, bomo to ob- javili v listu "Glas Naroda".

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

For a full list of rates for American in-
land and foreign postage, see
"GLAS NARODA" for full list of rates.
For a full list of rates for American in-
land and foreign postage, see
"GLAS NARODA" for full list of rates.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"
Published every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00

Advertisement on agreement.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

Do not send postage in person; it is
not accepted.

tako neumen, da bi se pustili u-
streliti ali pohabiti za celo življe-
nje. Zanimivo pa je, kako se pri
tem obnašajo delodajalci. Se pred
kratim tako oholi premoški baroni
in drugi industrijalci pri-
čakujejo s skrbjo nameravane
izseljevanja svojih delavcev. Mo-
goče je to celo dobro, ker bodo
prišli Amerikanci do prepričanja,
kako potrebni so jim ti inozemci.
Nekateri se celo boje, da ne bo
mogoče spraviti letine pod streho,
ako bodo odšli domov vsi ti Ita-
lijani, Srbi in drugi.

Iz vsega tega je razvidno, ka-
ko velika neumnost je misliti, da
bi imele Združene države kaj do-
bička iz splošne evropske vojne.
Vsaka vojna je nesreča. Ta že
dolgo pripravljena in za lase pri-
vlečena svetovna vojna pa je
hudodelstvo nad človečanstvom.
Posledice bodo prav gotovo pad-
le na onega nazaj, ki ga je po-
vzročil.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa. — Umrli je
splošno priljubljena rojakinja
Katarina Kos. Bila je članica
društva sv. Jožefa št. 41 K. S. K.
Jednote. Tujak zapuščala žaluje-
ga moža, šest hčera in tri sestre.
V stari domovini pa dve sestrini
in enega brata. Rojena je bila v fa-
ri Mirna peč na Dolenskem. Bila
je skrbna in poštena mati ter po-
vsod zelo priljubljena. — J. Bo-
janc.

Leadville, Colo. — Z delom gre
bolj pomaloma, ker ima še veliko
ljudi počitnice in se čisto nič ne
ve, kdaj se bo začelo obratovati
zopet s polno paro. Ljudje marsi-
kaj govorijo, toda pregovor pravi:
"Kjer je veliko grmenja, tam
je malo toča." Naše slovensko
bralno in izobraževalno društvo
prav dobro napreduje. Čeravno
ga zlobni jeziki pri vsaki priliki
napadajo in obrekujejo. Mi se se-
veda ne menimo nič zanje. Rekli
bi jim samo to: Če že dobri stva-
ri ne morete koristiti, ni treba,
da bi ji škodovali. Članom Slo-
venske čitalnice naznanjam, da
bode 8. avgusta seja v društveni
dvorani, 527 Elm St. Pripravi-
sem, da se je bodo udeležili vsi,
ker imamo rešiti več važnih točk.
Pri tej priliki se bo izvolil tudi
novi odbor. Z bratskim pozdra-
vom Rudolf Anžiček, tajnik.

Francoski feminizem.

Francoski pisatelj Dechamps je
imel nedavno v nekem pariškem
ženskem društvu predavanje,
v katerem je dokazoval, da se fe-
minizem angleških sufražetek ni-
kako ne more razširiti na Fran-
cosko. Francoska žena zahteva
sicer ravno tako svoje pravice,
ali na drug način kot angleška.
Ta se vidi že iz slik prvih fran-
coskih žen, ki so dovršile najviš-
je šole in potem se vidi, da se te
žene ne razlikujejo od drugih niti
po eleganci, niti po zunanjih le-
poti. Ali tudi dekleta kažejo, da
jim angleški feminizem ne more
ugajati. Dechamps priobčuje v
tem oziru zanimivo anketo, ki jo
je priredila ravnateljica ženske
gimnazije v Clermontu-Ferrandu
med svojimi učenkami. Dekleta
so odgovarjala na stavljenja vpra-
šanja jasno in brez nepotrebne
sramežljivosti. Prvo vprašanje se
je glasilo: "Ali se hočete poro-
čiti?" Enoglasno so odgovorile:
"Hočemo." — Drugo vprašanje:
"Ali bi ostale raje neporočene,
kot pa da bi bile žene mož, ki
vam ne ugajajo?" In zopet je bi-
lo enoglasni odgovor: "Bi!" Tretje
vprašanje je bilo veliko resnej-
še: "Hočete, da vas vaš bodoči
mož nadkriljuje, da vam bo enak
ali da bo celo v duševnem oziru
pod vami?" Dvajset mladenk se
je izjavilo za duševno premoč
moža, šest za enakost, niti ena
pa ne za duševno slabšega mož-
kega. Zanimivo je bilo tudi vpra-
šanje: "Hočete imeti otroke?"
25 mladenk se je izjavilo za, dve
sta odrekli odgovor. "Zakaj ho-
čete imeti otroke?" se je glasilo
naslednje vprašanje. Odgovori pa
so bili različni: iz ljubezni, da iz-
polnimo svojo socialno dolžnost.
Večina pa je odgovorila: iz ljū-
bezni in ker je to naša dolžnost.
Mlade francoske devojke so idea-
listke, ali ne sanjarijo več zaman.
Njih idealizem ima pozitivno in
praktično obliko.

Moderne žene in slikarji.

Kadar gre moderna žena k sli-
karju, tedaj zahteva, da jo nasli-
ka ravno kolikor mogoče mlado,
drugič kolikor mogoče elegantno
in tretjič hoče biti na portretu sa-
ma. O tem predmetu piše v pariš-
ki "Matin" Clement Vantel
sledenče: Dopoldne sem šel v na-
razstave, najprej v Salon. V pri-
meri hitrosti sem prešel razsta-
vo in dognal, da se večina kras-
nih dam pusti slikati s svojimi
psi. Niti ene slike pa nisem dobil,
kjer bi bila katera naslikana s
svojim otrokom. Predvsem nobe-
nega otroka, to je danes deviza,
ki vlada v Franciji v Salonu in
zakonu. Potem sem šel v Louvre.
Tu sem pa videl vse polno por-
tretov, na katerih so slikane ma-
tere s svojimi otroki. Najzari-
stokratnejša žena je dejala tedaj
slikarju: "Naslikajte me z otro-
kom!" In tudi mož ni bil smešen
na portretu. Danes se je vse to
spremenilo. Naše lepote ne trpe
več na portretih otrok, samo pes-
me se bito slikati zajedno z lepo-
tice. Ideal naših žen je danes, da
bi bile na slikah podobne ženam
s pol sveta, nališpane in razga-
ljene kot članice "ruskega ba-
leta". Parizanke so se "povspele",
že tako daleč, da niti na slikah
ne trpe več otrok. Včasih pa se
ni dala slikati žena drugače ka-
kor z otrokom.

Udovica.

— Povest iz 18. stoletja. —
Napisal I. E. Tomič.

(Nadaljevanje.)

"Meni bo težko brez vaju", je
odgovorila mati Jeleni to pot ne-
odkritosrčno in hinavsko, "če pa
želita, ne morem vaju odvrčati
od tega. V samostanu se naučita
mno go koristnega in čas vama tu-
di lepše mine. Te naše deklice so
tako neumne in neprijetne. In
naposled ostanem še jaz nekaj
časa v Zagrebu, pa se bomo skoro
vsak dan videle."

Jelena in Magdalena sta bili
srečni, da jima je mati dovolila.
Veseli sta se življenja v samo-
stanu kakor novici, kateri nista
že okusili. V ženski naravi je že
tako, da jim je nekako lepše, ka-
dar jih je več zbranih. Deklici
sta se takoj preselili v samostan.
Treba je reči, da je bilo Giti ven-
dar čudno pri sreči, ko se je loči-
la od otrok in ostala sama v hiši.
Čeravno ni bila ravno nežna mati,
je vendar ljubila svojo dečo
kljub temu, da jo je sebičnost
privedla na napačno pota. Prve
dni po slovesu od dece je komaj
prenašala, naposled se je privadi-
la tudi temu.

Minula sta skoro dva tedna,
kar sta bila Jelena in Magdalena
v samostanu, ko je dobila Judita
vest od Gite, da želi z njo gove-
riti na tajnem, ne da bi vedeli
njeni hčerki za to.

Sestra Judita je čakala na Gi-
to na poti in nato sta odšli v so-
sednjo sobo.

"Opazila sem, sestra Judita",
je pričela Gita, "da vam moja
Jelena vse zaupa. Ona vas izmed
vseh najbolj ljubi in gotovo ni-
ma nobenih skrivnosti pred va-
mi."

"Zelo mi je udana."
"Potem morate gotovo vedeti
tudi za njene misli, skrivnosti in
načrte, kar se vsega dobiva pri
mladenkah."

"Mislim, da nima nobenih
skrivnosti pred menoj."

"Torej morate vedeti, kar želi-
m izvedeti od vas. Zaupati vam
moram, da sem obljubila za Je-
leno večno devišstvo iz hvaležno-
sti do Boga, ker je ozdravila..."

"Ali tudi ve Jelena za to?"

"Tega je še nisem povedala."

"To sem si tudi mislila", je
rekla Judita z ironijo. "Jelena
se misli ne, da bi ostala vedno
devica."

"Ali ne kaže volje postati nu-
na?"

"Niti najmanj ne; ona ima
drug ideal, za katerim hrepeni
njena duša", je rekla sestra Ju-
dita.

Senca nejevolje je šinila na Gi-
tin obraz.

"Kakšen ideal?" je vprašala
Gita, komaj zadržujoč jezo.

"No, Jelena ljubi moža, o ka-
terem ne ve, če jo ljubi on ljubi."
Gita se je nasmejala porog-
ljivo.

"Le povejte jej, da je ne ljubi
in da on ne bo nikdar njen mož.
To jej morate povedati!"

"Vi torej poznate njen ideal?"

"Njen ideal, ki ga ljubi Je-
lena, je bil moj zaročenec. Vi go-
tovo še ne veste tega..."

"Vem vse", je hitela Judita,
"ni nobena tajnost, kar se je
zgodilo med vami in Jeleno radi
Domjanice..."

"Torej, ko veste, sodite sami,
ali ne bi bilo ugodnejše Bogu, da
ostane Jelena devica?"

"Ali ona ne izpolni te obljube,
to veste vi dobro. Deklica je svo-
je glave. Če izve, da ste jo vi za-
objubili, bo še bolj jezna na vas
in v kljubovalnosti vas ne bo u-
bogala."

"Poznam jo s te strani in ravo-
no zato sem prišla k vam, da jo
tudi vi nagovarjate. Ona vas ljū-
bi, vam zaupa vse, vas bo tudi
ubogala..."

"Dvomim, a bom skušala vse-
eno", je odgovorila sestra neje-
voljno.

"Hočete?"

"Rekla sem, da bom poskušala,
ali dvomim na uspehu."

"Gita se je zahvalila sestri, ali
ni bila posebno zadovoljna z njenim
odgovorom. Šla je sama k
predstojnici, kateri je tudi isto
stvar priporočila. Predstojnica je
bila silno vzradoščena, ko je iz-
vedela za željo bogate vdove Gite
Magdičeve, in obljubila je, da bo
večkrat govorila z Jeleno radi
tega. Nasprotno je obljubila Gi-
ta, da se spomni reči z obilnim
darom, če pojde po sreči."

Uboga Jelena ni vedela, kar se
snuje zoper njo. Sestra Judita je
moralna že radi ozira na svoj red
obljubiti Giti, da bo poskušala
pripraviti Jeleno, da izpolni ob-
ljubo devišstva, a se ni mogla od-
ločiti, da govori z njo zadnjo be-
sedlo. Zdelo se je nedostojno, da
prikriva pred Jeleno, kar se nje-
tiče, in da mora z njo neodkrito
postopati, samo da ustreže želji
njene matere. A ker je že dala
besedo, poskusil vendar, da bi
vsaj videla, kaj misli Jelena o
materinem načrtu.

"Čuješ, Jelena!" je vprašala
Judita nanaglo. "Ali si kedaj
mislila na to, da bi postala nu-
na?"
"V resnici se nikdar. Saj do-
bro vem, kakšne misli imam v gla-
vi. Hočem še živeti."
"A recimo, da on umre, ali pa
da poroči drugo?"
"To se gotovo ne zgodi", je
rekla Jelena z otroško skrb-
nostjo.

"Ali si smešna, draga Jelena!"
je pristavila Judita. "Vse se mo-
re zgoditi, torej tudi to, da umr-
je, ali da drugo vzame. Kaj po-
tem?"

"O tem nisem še premišljevala,
a nuna ne mislim postati..."

"Pa si tako rada pri meni. Bilo
bi nama tako lepo", je dejala Ju-
dita z največjo prisiljenostjo.

"Ah, moja draga, to je vse kaj
druga!" je odvrnila Jelena.

"Rada sem pri tebi, ker me ti
izmed vseh žensk, kar jih po-
znam, najboljše razumeš in tudi
tolajši. Druge sestre mi niso tako
prijazne kakor si ti. Če ti umrje,
kaj naj počnem v samostanu? Ne-
nisem jaz za nuno!"

"Tudi meni se zdi", je pomi-
slila Judita z blagim nasmehom
ter prenehala govoriti o tej stva-
ri z Jeleno.

Predstojnica je zelo oprežno
postopala, da pridobi Jeleno za
Gitin načrt. Dobro je vedela, da
je ne sme takoj povedati, kaj želi
od nje, ker bi to vse pokvarilo.
Radi tega je od daleč pričela, da
ni mogla Jelena niti slutiti ne, za-
kaj se predstojnica v novejšem
času vedno bolj in bolj zanima
zanjo.

Jelena je dobivala knjige za čit-
anje o življenju svetnikov; ravo-
no v poglavju o življenju svete
Klare je predstojnica tolma-
čila krasno nalogo tega reda. Vse
nune so dobile nalog, da čim lep-
še in vpludnejše postopajo z Je-
leno, katerim je povedala zaup-
no, da jo je gotovo Bog poslal
med samostansko zidovje, da po-
stane še kras reč. Pobožne se-
stre niso zapazile na Jeleno nika-
kih znakov, po katerih bi se mo-
glo soditi, da postane nuna; na
sprotno, bile so prepričane, da
Jelena: ni ustvarjena za nuno, da
njeno vedenje v samostanu je
ravno tako svobodno in posvet-
no, kakor isti dan, ko je prišla k
njim. Sodile so tako, a morale so
se pokoravati predstojnici, ki
najboljše ve in zna, kaj dela.

V tem času se je raznesel glas
po Zagrebu, da bo v kratkem
svečano posvečenje glavnega ol-
tarja v kapeli sv. Ksaverija. Pa-
ter Perečaji se je odločil na ta
dan poveličati dobrotnico njho-
vega kolegija. Oltar, ki je bil na-
rejen z denarjem Magdičeve vdo-
ve, je bil ukusno in krasno izde-
lan. Delali so ga nekaj mesecev,
in ko je bil gotov, je odločil pa-
ter, da se posvetitev izvrši na dan
sv. Alojzija, zaščitnika mladine.

K temu slavlju so bili povab-
ljeni vsi odličnejši; župniki v okoli-
stvi Zagreba so naznanili ljud-
stvu, da bo posvečen nov oltar v
cerkvi sv. Ksaverija. Silna mno-
žica se je zbrala v cerkvi. Na dan
sv. Alojzija je bil napočel krasen
dan, da se lepšega ne more želiti.

Vsa prostrana cerkev je bila na-
tačeno polna pobožnega in rado-
vednega ljudstva. V kapelo samo
je mogel samo mal del onih, ki
so bili povabljeni. Največ so bili
notri ugledni beljari in njihove
soproge ter odličnejši meščani,
dočim so bili kmetje veseli, da so
mogli slišati pridigo in mašo pri
odprtih vrati. Na koru so zavze-
le mesto nune sv. Klare, a okoli
glavnega oltarja drugi zagrebški
redovi in duhovništvo.

Na desni strani oltarja je bil
zvišen pr stor s klečalniki,
kjer je klečala Gita v svetlo-roža-
sti obleki, moleč Bogu iz molitve-
nika, od katerega ni povzdignila
oči, kakor človek, ki ve, da su
uprti vsi pogledi nanj in da go-
vori vsi o njem.

Nad Giti no glavo je nekaj vi-
selo, gotovo slika, ki je bila za-
strta. Odlični povabljenici so ve-
dela, da je to za spomin dobrotni-
ce od kolegija, ali kakšen, tega
ni vedel nihče. Slika je bila izvr-
šena strogo tajno v samostanu,
pa so bili radovedni, kaj prikazu-
je slika.

Svečanost posvečitve oltarja je
bila izvršena, nakar je sledila
propoved o dobrih delih in o do-
brotnici, ki je naklonila tako ve-
likodušen dar.

Na znak patra je bilo spuščeno
zagrnjalo slike; vsi so uprli oči
v sliko. Ne ve se, če je Gita ve-
dela, kaj predstavlja slika, ven-
dar so opazili, da je sklonila gla-
vo nad molitvenik in si zakrila
obličje s knjigo. Gledali so sedaj
Gito, sedaj sliko, ki je predče-
vala sv. Margareto, vdovino pa-
trono. Niže spodaj je bil nasli-
kan glavni oltar, pred katerim
kleči pater-rector ter dviga za-
hvalno svoje oči proti sv. Marga-
reti. (Ta slika še danes visi v cer-
kvi sv. Ksaverija na desni strani
vhoda v sredini cerkve.)

"Vivat, vivat!" so zaklicale
polglasno nekatere gospe, kima-
joč z glavo Giti, ki je komaj u-
spela malec dvigniti glavo in se
malo nakloniti onim, ki so jo po-
zdravili na ta način.

Med drugimi plemiči v cerkvi
je bil tudi Kristof Domjanec, ki
ga je njegov drug komaj privle-
kel k tej slavnosti. Ves čas je
pazno motril Gito in videlo se je,
da se ga je za svečanost prišla
zelo čudno. Njegov obraz je po-
stajal resen, skoro mračen.

"Kaj je to z Gito?" je premi-
sljal v sebi nekdanji zaročenec
lepe vdove, v katerem se ni uga-
nila ljubezen do nje. "Najprvo
obljuba vdovišstva, a sedaj ta sla-
va... Postala je terciarka, brez
dvoma. Ali to gotovo ni od sre-
temveč iz ženske ničumnosti."

Kristof se je sedaj spomnil nje-
ne odločne želje, da pusti Jeleno,
in pričel je čim dalje bolj sumiti
v resnost Gitiine pobožnosti, čim
dalje jo je opazoval, kako je kle-
čala. Kakor na ogled postavljena
vsemu svetu, kako hoče biti pri-
sotna, pa ne more radi nekega
notranjega nemira, a kako jej
proti njeni volji begajo oči med
ljudstvo, kako jih s težavo na-
merja v molitvenik

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Brad-
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-
berton, O.Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOŽEF MERTEL, od društva št. 1, Ely, Minn.
ALOIS CHAMPA, od društva št. 2, Ely, Minn.
JOHN KOVACH, od društva št. 114, Ely, Minn.Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne poš-
latve naj se posiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe
pa na predsednika porotnega odbora.Na osbna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo
oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Aretovanja se nadaljujejo. U-
radno se razglasa, da je bil na
Dunaju aretirani visokolee Jos.
Kozak iz Ljubljane. Menda leti
tudi nanj sum, da je kriv "Ge-
heimbündel", torej članstva pri
kakem tajnem društvu, kakor ti-
sti dijaki, ki so v Ljubljani are-
tirani, ali kaj podobnega. Ker te-
če sodna preiskava, ne moremo
sedaj o stvari ničesar govoriti;
omenjamo le še, kar uradni raz-
glas sam povdarja, da tudi ta
aretacija ni v nobeni zvezi s sara-
jevskim atentatom.Iz nunske šole aretirane dekli-
ce. Te dni je napravila notranji
šoli ljubljanskega uršulinskega
samostana obisk — policija. Dva
detektiva sta šla v samostan, dva
redarja pa sta zunaj čakala. Po-
licija je odpeljala šest deklic; po-
zasičanju so bile deklice zopet
izpuščene. Kaj je dalo povod za
to aretacijo nunskih gojenk, ni
natančno znano; pravijo pa, da
so deklice izstile nekaj neumnih
besed o sarajevskem atentatu.Smrtna nesreča. Dne 9. julija
je zlezel devetletni bajtarjev sin
Janez Grodovič iz Koritnice na
črešnjo ter padel z nje. Padel je
na spicest kol in se tako poškodo-
val na vratu, da je drugi dan
umrl.Obesil se je v Koroški Beli to-
varniški delavec Jernej Kocjanec
baje vsled slabih gnutnih raz-
mer.Z železniškega vlaka je skočil
med postajama Zirovnica in Lesce
slabomirni slikarski pomočnik
Verbič, ki je bil na poti v blaz-
nico na Studencu. Poškodoval se
na glavi. Pripeljali so ga v de-
želno bolnišnico v Ljubljani.Požari. Dne 13. julija je udari-
la strela v kozolec posestnika
Antona Gregorčiča v Hrastnem,
občina St. Rupert, ter ga užgala.
Kozolec, ki je bil poln, je zgorel.
Škoda znaša 3000 K, zavaroval-
nica pa 1000 K. — Iz Litije po-
ročajo: Pred par dnevi je zažgal
triletni sin posestnika Valentina
Goršeta v Dragošku gospodarsko
poslopje svojega očeta. Poslopje
je pogorelo. Nadalje so zgoreli 4
voli in vse seno. Škoda znaša 5000
kron. Gorše ni bil zavarovan. —
Pred kratkim je štiriletni Albin
Plešček zažgal kozolec svojih sta-
rišev v Plešivici blizu Ljubljane.
Otrok se je igral z vžigalicami.
Kozolec, ki je bil poln sena, je
zgorel.Most čez Kamniško Bistrico v
Stranjah je gotov. Izvršila se je
obtežila preizkušnja z izvrstnim
uspehom. Most je izdelan jako
lepo, pravi kras za okolico. De-
lan je iz železobetona, izvršev-
lo pičice precizna. Posebno lepo
se vidi med sivim betonom ste-
brski in konzole iz rdečkastega
betona. To je sedaj najbližnji
most. Načrt je izdelaldeželni inženir dr. Kasal, delo je
pa izvršila tvrdka Scagnetti.Konkurz je napovedal trgovec
z manufakturnim in spekerijskim
blagom Ivan Arko v Ribnici.

ŠTAJERSKO.

Smrt duhovnika. Nanaglom
od srčne kapi zadet je umrl Jožef
Kotnik, umirovljeni župnik v O-
linju. Bil se je odpravil v Loko,
spremljan od svoje gospodinjice,
zdrav in vesel. Na pol poti je za-
čel tožiti, da ga v prsih boli ka-
kor še nikoli, vendar na opazko,
naj se vrne domov, se je nasme-
jal ter rekel, da pač ni take sile,
to je le radi tegla, ker že dolgo
ni daljšega pota napravil. Salec
se je nadaljeval svojo pot. Potem
pa nenkrat položil desnico na pr-
si ter reče: "Jezus mili, kaj mi
je pa zdaj tako!" V tem se opo-
teče in padel bi na tla, ko ga ne
bi prestregla gospodinja ter po-
časni posadila na tla. Tu je izdih-
nil svojo dušo. Vsi poizkušni oži-
veti ga so bili brez uspeha.Ubil se je v Trbovljah v rudni-
ku delavec Jožef Mirt. Padel je
v globočino in bil na mestu mr-
tev.Mrtvega so našli nekega moža
v Leitersbergu pri Mariboru. Če
se je zgodil zločin ali samomor,
bo dognala preiskava.Utopljenja so potegnili iz Savi-
nje v Rimskih Toplicah. Identite-
te se niso dognali.Prokla. V Čmureku se je vrši-
la poroka gostilničarja F. Sikerja
od Marije Snežne na Velke z go-
sp. Marijo Karner, rojeno Brus-
zasebnico v Čmureku.Za postajenačelnika v St. Juri-
ju ob Južni železnici je imenovan
laški postajenačelnik Tasehek,
rodom Korošec, ki je že več let
kot uradnik v St. Juriju službo-
val.Divje svinje. V gozdovih okrog
Ebensfelda se klati več divjih
svinj. Na svinje mislijo tamošnji
lovci narediti velik lov.

PRIMORSKO.

Kranjska industrijska družba
odpušča delavce. Pred kakimi š-
tinitimi tedni je Kranjska industri-
ska družba odpušila iz svojih
plavčev v Škedenju pri Trstu 470
delavcev. A tudi sedaj še vedno
vsakih štirinajst dni, to je o pri-
liki vsake plače, odpušča 15 do
20 delavcev. Od treh peči ena
stoji, a bi ustavili še eno, da ni-
ma družba s tržaško mestno ob-
čino pogodbo za dobavo plina za
mestno plinaro, vsled česar mo-
rata delovati vedno vsaj dve peči.
Vzlic temu, da je tovarna dosedaj
že odpušila nad tretino delavcev,
so prenapolnena vsa skladišča,
in sicer ne samo ona v Škedenju,
marveč tudi na Jesenicah. Druž-
ba je imela svoje glavne odje-
malce na Balkanu, kamor je pa
danes skoro popolnoma prenehal
eksport in je tovarna takorekočbrez naročil. Zato skušajo obrat
kolikor mogoče omejiti in stroške
zmanjšati. Pred 14 dnevi je bil v
Škedenju generalni ravnatelj to-
varne, Rappel, ki je izdal stroge
naredbe, da se ima uvesti na vseh
koncih strogi varčevalni sistem.
Značilno za duh, ki vlada v vod-
stvu družbe, je okolnost, da sku-
šajo vzlic neugodnim razmeram
in vzlic stalnemu odpuščanju de-
lavcev vendar še nadalje spraviti
v tovarno kolikor mogoče nem-
skih delavcev. Kadar se namreč
priglasijo za delo brezposelni de-
lavci, vprašuje ravnatelj inženir
Neuhold, ako je kateri Nemec
vmes. Nemec dobi gotovo name-
ščenje, a za vsakega nameščenega
Nemca je odpuščen en Slove-
nec ali Hrvat.Križa v industriji. Tržaška lad-
jedelnica je v zadnjem času od-
pušila okoli 1800 delavcev. Prej
je bilo v tem zavodu zaposlenih
2600 delavcev, a sedaj jih je ko-
maj 800. Prej se je izplačevalo
delavcem vsak teden po 520,000
kron, dočim se danes izplačuje
komaj 120,000 kron. To vse so
posledice gospodarske krize,
vsled katere ladjedelnica nima
dela in je torej prisiljena, da mo-
ra odpuščati delavce.Glagolski spomenik. Na južni
meji slovenskega jezika ob glav-
ni cesti Reka—Trst v župniji
Hrušica stoji pri vasi Starad sta-
ra cerkevica sv. Pavla s pokopali-
ščem. Sem, kakor ljudstvo pripo-
veduje, so v starih časih pokop-
pavali celo iz Loža pri Cerklji
na Kranjskem. Dne 8. julija je
odkril pri tej cerkvi župnik v po-
koju Anton Nedved starinski na-
grobnik kamen z glagolsko letnico
1384. Žal, da razen leta ni na
kamnem nič pisma. Vendar je to
najstariši dozdaj znani glagolski
kamen na istrskem polotoku. Na
otokih je pa najstariši glagolski
spomenik baščanska plošča na o-
toku Krku iz leta 1100, ki spomi-
nja hrvaškega kralja Zvonimirja.Kringa v Istri. V noči od 11. na
12. julija so županu v vasi Barec,
župe Kanafarske, pri tleh pore-
zali 65 redov cepljenih amerikan-
skih trt. — Leta 1912. in 1913. je
znala škoda na porazanih trtah
in ukradenih oveh v poreškem
okraju 200,000 kron. v pazinskem
pa 80,000 kron. Istrijani sami se-
be uničujejo. Žalostno! — Žito je
letos trajavo in smetivo. Grozdje
se je zelo osipalo, deloma tudi po-
sušilo. Seno se je lepo spravilo.
Ostalo vse lepo kaže.Tržaški list "Piccolo" se ne
more pomiriti zaradi premeščenja
ekskutive jugoslovanske social-
ne demokracije iz Ljubljane v
Trst. V številki z dne 14. julija
se radi te stvari zopet razgreva.
Čeprav je to zelo čudno. Vsakdo
vendar ve, da se ta dogodek tiče
bolj slovenske narodne stranke v
Trstu, kakor pa Italijanov, po-
sebnost se, ko je "Lavoratore" iz-
rečno povdarjal, da je ta izpre-
memba naperjena proti Slove-
nem, kar je pač jasno razvidno iz
delovanja socialne demokracije.
Je pa "Piccolo" v strahu pred
socialno demokracijo zato, ker
ima ime "jugoslovanska". Zlasti
bole "Piccolo" izjave "Lavora-
torja", da je Trst res glavno me-
sto avstrijskega Italijanstva, da
pa je tudi obenem največje sre-
dišče Jugoslovancev v Avstriji.
Pri tem, ko obesa "Piccolo" to
izjavo italijanskega socialno-de-
mokratičnega glasila na veliki
zvon, pa je povedala njemu ne-
ljubo resnico. Konstatiral je nam-
reč, da je zaledje Trsta izključno
slovensko in je s tem sam sebe
udaril po zobeh, ker je iz te iz-
jave pač razvidno, da je krik o
umetni importaciji slovenskega
življa v Trst naravnost smešen in
je tudi priznal, da je slovensko
naraščanje v tem mestu popolno-
na naraven proces.Velik požar v Pulju. 14. julija
okoli 6. zvečer je izbruhnil v pa-
rni pralnici e. kr. vojne mornari-
ce velik požar, ki je uničil celo
poslopje z izjemo parnega kotla.
Ogenj se je zelo hitro razširil, ker
je stavba večinoma iz lesa in je
bila v trenutku vsa v ognju. Ga-
silci, tako vojaški kakor mestni,
so se morali omejiti na lokalizi-
ranje ognja, ker je bila nevar-
nost, da se ne unamejo tudi so-
sednja poslopja. Škoda je ogrom-
na. Pred kratkim so opremili
parno pralnico z novim pohištvo
za približno 60,000 K. Koliko
znaša škoda na perilu, še ni znano,
vendar bo morala pralnica
plačati tudi za zgorelo perilo o-
gromno svoto.Požar. 14. julija dopoldne je
jelo nenadoma goreti v stanova-
nju krojača Henrika Bernardisa
v Trstu. Poklicana požarna bra-
ta je kmalu pogasila ogenj, ki jenapravil za kakih 1000 K škodo
na pohištvo in obleki. Krojač je
bil proti ognju zavarovan.Najden utopljenec. V bližini
Barkovlj so našli v morju truplo
približno 30letnega možkega.
Truplo je moralo biti v morju že
kakih 6 ali 7 dni. Njegovo iden-
titet se niso mogli dognati.
Truplo so prepeljali v mrtvašni-
co k Sv. Justu v Trstu.Železniška nesreča. Na progi
državne železnice Červinjan—
Belvedere je 15. julija popoldne
butnil vlak s tako silo v neki na-
tiru se nahajajoči voz, da je pri-
šel na vozu sedeči šestletni deček
Peter Bertonia ob življenje. Voz-
nik, 59letni Peter Tommazini iz
Ronkova, je dobil znatne poškod-
be. Dalje je vlak enega v voz
vpreženega vola popolnoma zmek-
čkal. Nudil se je grozen prizor.Preiskava se je odredila zoper
okrajnega tajnika Zelenko v Pu-
lju. Zahteva se tudi, da ga zapro.

KOROŠKO.

Otroci požigalci. Na travniku
posestnika Jožefa Kramerja pri
Gospici Sveti stoji velika shramba
sena. Dne 11. julija je izbruhnil
tamkaj ogenj in ker je bilo suho
vreme, je v par trenutkih bila vsa
shramba v ognju. Zgorelo je 150
metrskih stotov sena. Gašenje je
bilo vsled suhega vremena nemo-
goče in je bila nevarnost, da se
vžgo tudi v bližini stoječa po-
slopja. V trenutku, ko je ogenj
izbruhnil, je padel sum na otro-
ka, ki sta pobegnila od shrambe.
Ko so ju potem prijeli, sta otroka
priznala, da sta zažgala. Škoda
znaša 1700 K, a je deloma krita
z zavarovalnino 1050 K.Vlomilec. Na Sedlu je vlomil
dne 11. julija neznan tat v hišo
posestnika Kristofa Bierkopfa,
medtem ko so domači delali na
polju. Tat je odnesel posestniku
razno obleko, srebrno uro z veri-
čico, skupaj v vrednosti 150 K,
dekl. Elizabeti Ledičevi pa 15 K
denarja. Ko je izvršil tatvino, je
odnesel ključke od vseh vrat. O-
sumljen je neki potujoči trgov-
ski pomočnik, ki je ponudil ne-
kemu krčmarju več ukradenih
predmetov, da naj jih ta kupi. O-
tatu nimajo še nobenega sledu.Poskusen samomor vojaka. Iz
Rablja poročajo, da si je skušal
neki vojak vzeti na Predilu živ-
ljenje s tem, da si je pogol v
desno stran prsi več krogel. S tem
se je zelo težko poškodoval in so
ga prepeljali v bolnišnico v Rab-
lju.Proti naravi. V Beljaku so are-
tirali ruskega podnika Mosko
Krisimoviča in kleparja Hermana
Müllerja iz Inomosta zaradi hu-
dodelstva proti pravosti. Oddali
so ju okrajnemu sodišču.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

I. V., New Haven, Conn. — Če
se rezervist ne odzove pozivu in
če je tudi ameriški državljan, za-
pade kazni ter se ga kaznuje, ka-
dar se vrne v stari kraj. Dosedaj
je odredjena le delna mobilizacija.
kot ste gotovo čitali v časopisu,
ter se ključ rezerviste direktno s
pozivnicami. Kadar je splošna
mobilizacija, se mora vrniti vsak
brez pozivnice. Kogar prav po-
sebnost ne veseli in se ne more izkazati
kot vojak, naj le po ostane v A-
meriki. Stari cesar ne be več dol-
go živel in ko nastopi novi vla-
dar, se navadno proglasi splošno
amnestijo za vse vojaške begun-
ce. Potem bi se lahko vsakdo vr-
nil domov brez strahu, da se ga
kaznuje, četudi ostane sedaj v A-
meriki. Sploh pa smo lahko ve-
seli, da smo tu.I. P., Dunlo, Pa. — Splošno
mobilizacijo bo odredila Avstrija
kadar se prične vojna z Rusijo.
Avstrija ne more nikogar prisli-
titi, da bi šel iz Združenih držav.
Če gre, gre prostovoljno. Ameri-
ško državljanstvo nima nobenega
opravka z vojaško obveznostjo v
staremu kraju. Državljan ali ne-
državljan, vsak lahko ostane tu-
kaj. Drugače je, če bi se hotel po-
končani vojni vrniti domov. Pre-
čitajte si gorinavedeni odgovor.

POPRAVEK.

Joe Zelle, P. O. Box 36, Dod-
son, Md., je v svojem opominu
imenoval Franka Kovačiča, do-
ma iz Dolenjskega, katerega bi-
vanje je v Clevelandu, O. Ome-
njeni je tudi za list potoval.

ROJAKI POZOR!

Jaz odpotujem dne 15. avgusta
na svojo farmo v Michigan, da si
ogledam letošnje prideleke. Kdor
hoče kupiti poceni farmo, je se-
daj najboljši čas, da se sam pre-
pravi, kako uspeva. Za pojasnila
obrnite se na:
Casper Mihlich,
P. O. Box 1, Harding, W. Va.

NAZNANJE ROJAKOM!

Dne 23. julija t. l. je pobegnula
moja žena Marija Mele z nekim
Andrejom Zalarjem in je vzela s
seboj dva otroka, Viktor je star
3 leta in punčka, ki se ni kršče-
na, pa 14 dni. Ona je rojena v
Racicah št. 66 pri Podgradu na
Primorskem, ni prav nič vredna
in zapravila mi je vse, kar sem
imel. Rojaki naju dobro poznajo
in vedo, da sem bil vedno predob-
er. Ona je mati petih otrok in
jaz ne vem, če sem oče kateremu.
Pozna jo vsakdo lahko, je sred-
nje postave, črnih las, suha, tem-
ne barve in zobe ima navskriž.
Potepin Andrej Zalar je pa doma
iz Ravnic pri Hribu in kupil je
grunt od Mileta v Podkrajniku.
Svoječasno je imel kampo v Da-
vis, W. Va., pri Babeock. Doma
je pustil ženo in 4 otroke. — Kaj
ne, da se je našel res lep par. — Ku-
vajte se ju!
John Mele,
P. O. Box 17, Baronville, Pa.

VABILO

na
PLESNO IN ZABAVNO
VESELICO
katero priredi
društvo sv. Alojzija št. 36 JSKJ.
v Conemaugh, Pa.,
v svoji dvorani na First Alley
dne 8. avgusta t. l.Tem potom vljudo vabimo vsa
sosednja društva in sploh vse ro-
jake in rojakinje iz okolice, da se
veselijo v kolikor mogoče veli-
kem številu udeležev in tako pri-
pomorejo do lepšega uspeha. Či-
sti dobicek je namenjen v korist
društvene blagajne, da nam bo
mogoče nekoliko prenoviti dvora-
no, kar bo v ponos vsej tukajšnji
slovenski naselbini. Torej rojaki
iz Franklin, Johnstown in Con-
emaugh, pokličite, da čutite nara-
dno! Pridite brez izjeme in bodite
prepričani, da se bomo v enakih
slučajih tudi mi radevolje odzva-
li. Društvene članke prosimo, da
naj, kolikor je v njihovi moči, a-
gitirajo v korist društva ter se
zabave brez izjeme udeležev. Kdor
ne more priti, naj pošlje s pri-
hodnjim assesmentom \$1 več, ker
določajo pravila, da mora vsak
član, ki se veseli, ne udeležev,
plačati ta prispevek. Za dobro
zabavo in postrežbo bo izbrano
preskrbljeno. Igrala bode prijub-
ljena slovenska godba "Victor
Orchestra". Začetek točno ob 7.
uri zvečer. Vstopnina za možke
\$1. Dame so vstopnine proste.
Pivo prosto. K obliži: udeležev-
vabi
ODEBOR.
(3-5-8)

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda"
SKOZI ŠTIRI MESECE."Glas Naroda" izhaja v šestih
dneh na 30 straneh. V njem naj-
dete važne vesti vsakega dne
vesti iz stare domovine in zani-
mive povesti.Vse osebe lista je organizirano
in spada v strokovne unije.

PRIPOROČILO.

Rojakom se priporočam za ve-
znanje knjig. Izdelujem in proda-
jam vsakovrstne usnjate denar-
nice. Imam angleške žepne kole-
darje. Jaz sem edini slovenski
knjigovez v Ameriki.Alois Gregorin,
20 Judge St., Brooklyn, N. Y.
(25-10 1x v t)

NAZNANILO.

Rojakom v Milwaukee, Wis., in
okolici naznanjamo, da jeMr. FRANK MEH
naš zastopnik, torej je opravičen
pobirati naročino za list "Glas
Naroda" in izdajati pravoveljav-
na potrdila. Rojakom ga toplo
priporočamo.
Upravništvo Glasa Naroda.ROJAKI NAROČAJTE SE NA
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
DRŽAVAH.

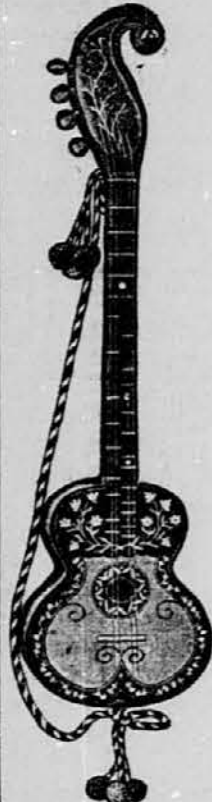
NA PRODAJ.

Radi boleznii se proda dobro
stoječa grocerija in mesnica.
Vprašajte pri:
John Videnssek,
15706 Waterloo Rd., Collinwood,
(3-8-8) Cleveland, O.

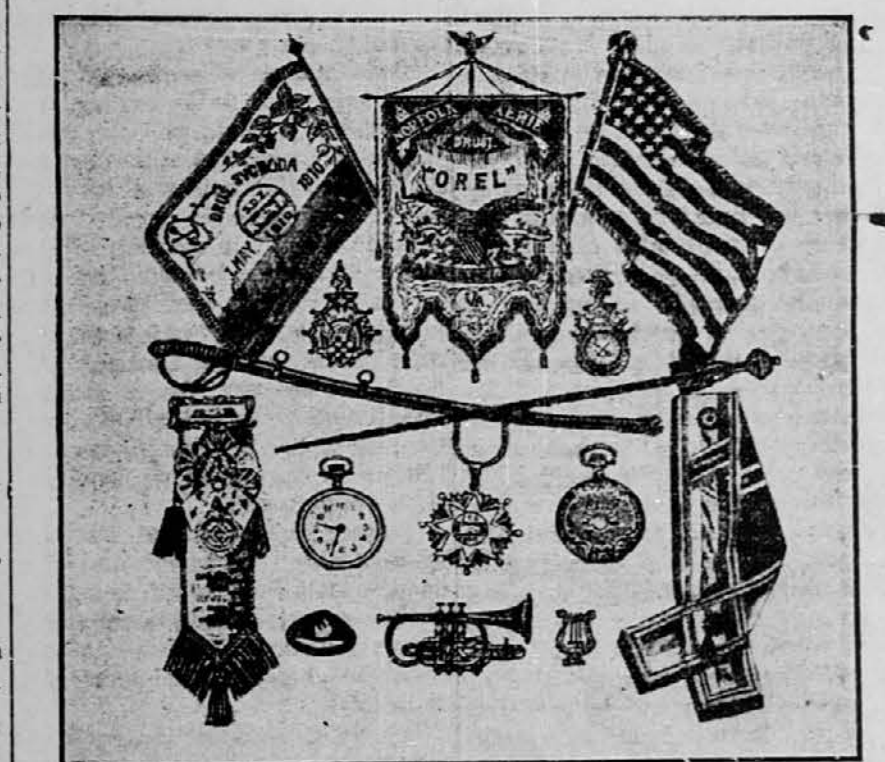
SLOVENEK IŠČE SLUŽBO

v kakem saloonu ali v trgovini z
mešanin blagom, ali v lesni trgo-
vini; veče je razum slovenskega
tudi nemškega, italijanskega, hr-
vaškega in tudi za silo angleške-
ga jezika. Izkušen v trgovini in
gostilni. Sprejme tudi službo po-
močnika v kaki pisarni. Pišite na
J. Laznik,
159 S. Church St., Carbondale,
(3-7-8) Pa.Kje je moj mož GREGOR ŠI-
MENC? Doma je iz Pristave
pri Mengšu na Kranjskem, star
37 let, srednje postave, črnih
las in brk ter temne polti. Me-
seca februarja lanskega leta je
odpotoval v Ameriko, baje v
Baltic, Mich., in od tedaj se
sploh ni več javil. Pustil me je
s petletnim sinčkom brez vseh
sredstev. V decembru sem do-
spela za njim in ker nisem imela
njegovega natančnega naslo-
va, sem morala presedeti dol-
gih 15 dni na naselniškem oto-
ku, dokler nisem bila s pripo-
močjo dobrosrčnih rojakov pri-
puščena v to deželo. Nastanila
sem se v New Yorku. Prosim
cenjene rojake širom Amerike,
ako je komu znano njegovo bi-
vališče, da mi naznani, za kar
mu bodem zelo hvaležna. Ako
pa sam čita te vrstice, naj se
spomni, da je mož in oče ter
naj kot tak stori svojo dolž-
nost, in če že več noče poznati
svoje žene, katero je pripravil
skoraj na beraško palico, naj
se vsaj spominja svojega ne-
dolžnega otroka. — Johanna
Simene, 338 East 9. St., New
York, N. Y. (31-7-4-8)Iščem svojega očeta JERNEJA
MEHEVC. Jaz se nahajam se-
daj v Heydenville omožena.
Prosim cenjene rojake, če kdo
ve za njegov naslov, da ga mi
javi, ali naj se pa sam oglasi
svoji hčeri, za kar bom zelo
hvaležna. — Mary Frank (ro-
jena Meheve), P. O. Box 629,
Greensburg, Pa. (3-5-8)

'Avstro-Ogrska'

Zemljevid te dežele vreden
25 centov se odposlje
ZASTONJna naročilo pri
Austro-American Line
2 Washington St. New York, N. Y.
ali pri agentih.PRVA HRVAŠKO-SLOVENSKA
TOVARNA TAMBURIC V AMERIKIpriporoča se vsem
Slovenskim tam-
burškim zborom,
kakor tudi posa-
meznikom, ki lju-
bijo tambure. V
tej tovarni se izde-
lujejo tambure po
najnovejšem siste-
mu in najpopolnej-
ših umetniških na-
črtih.Okrašene so z bi-
seri in vsakovrst-
nimi rožami.Velika zaloga
vsakovrstnih godal
in najboljnih gra-
mofonov ter finih
slovenskih plošč i.
t. d.Veliki ilustrira-
ni cenik s slikami
poljem vsakemu
zastonj.Ivan Benčić
4054 St. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalijske
godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, privesek,
prstan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene vprašate. Upravičeno
Vas stane le 2c. pa si boste prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK, Conemaugh, Pa. Box 328.

Velika prodaja FONOGRAFOV

Ta krasni Columbia IV. gramofon ima najdaljši najčistej-
ši in najglasnejši glas. Osnova je velika in pripravnost
zastavljena iz trdega hrasta. 12 inčev v kvadratu in 7 inčev
visoka. Ima veliki črno emailiran rog, z zlatimi okraški
ter jermen za 15 let. Ta stroj se je prodajalo za \$40, a radi
konkurence hočemo prodajati ta krasni gramofon na vse
strani Zdr. držav in Canade s 12 najboljimi slovenskimi
spevi, katere izbere iz našega cenika, in 500 igril ZA LE

\$17.50

na lahke obroke po \$1.00 na mesec.

Prodajamo tudi dobroznane Victor gramofone in dražje Columbia gramofone na lahke obroke
Pišite po naš novi veliki ilustrirani katalog, katerega vam pošljemo povsem ZASTONJ.

SAUL BIRNS, 117 Second Ave., corner 7 Street. Dept. 233, NEW YORK.

Skozi šibe.

—o—
Ruski spisal Skitalec.—o—
(Nadaljevanje.)

In oče je izbornu posnemal Nemca, lastnika tovarnice. Nemec se mu je zdel nepopisno komičen. Oče je šel mirno k požaru, ki ga je vedno jako rad gledal. Mišlja z materjo pa sva porabila to priliko ter sva začela pospravljati naše stvari.

Znesla sva naše uborno imetje — postelj, nekaj eul in harfo — k vratom, kjer so se že utaborili kakor cigani, vsi prebivalci našega dvora.

Sledil sem vzgledu očeta ter sem tudi pohitel k požaru. Tam, na gori je hrumelo vso mesto. Ljudstvo je prihajalo v tolpa in je zopet odhajalo. Par silnih upreženih konj je vozil k Volgi prazne sode in se je vračal s polnimi. Bežal sem v goru po gradstevnem, gramoznem tlaku; objela me je, kakor vse druge, razburjenost, in toliko, da nisem padel zdaj temu, zdaj onemu pod noge.

V glavni ulici na hribu je divjal nenavaden požar. Vse naokrog je gorelo, se kadilo in rušilo, prasketalo in pokalo. Ulica, ki je vodila na lice mesta, je bila povsem zastavljena od množice ljudi, med njimi je bilo videti konje, sode, gasilne brizglje, kufe eul in različne druge stvari. Vso to sliko je zakrival črn, jedek dim, mogočen plamen, ki ga je razpihaval burja, je švigal na vse strani, vsa tolpa je kričala, in v tem splošnem hrupu ni bilo ničesar možno razločiti: vse zvoke je pregluševala pretresujoča plat zvona. Bila je z groznimi, hitro se ponavljajočimi udarci, in ti udarci so se zlili v oglušilni stok in krik. Zvon je klical, prošil, grozil.

Prestrašil sem se, ko me je tako stiskala gosta množica. Nakrat so se pojavili vojaki. Pred njimi je jezdil debel, sivolas vojščak z našitki; jaz sem si mislil, da mora biti to general. Mahal je z roko in je klical nekaj množici, ki je zastavila ulico. Toda tolpa ga ni poslušala. Tedaj so potegnili vojaki svoje sablje in so planili proti občinstvu, ki je kričalo in se umaknilo navzdol. In nastala je strašna gneča: ženske so vrisale in plakale, moški so psovali in teptali padle z nogami. Jaz sem stal pri steni, ki so me pritiskali k njej. Gost naval ljudstva je butnil proti steni, in zmedelki bi me bili, da me ni zgrabila močna roka za ovratnik ter me dvignila v zrak. Bila je to roka mojega očeta. Zagledal me je bil slučajno, zakril je moje telo s svojim, se uprl z rokami v steno in je zadržaval s svojimi ramami pritisk množice. Ljudstvo se je kmalu umaknilo, in tedaj me je zgrabil oče z isto roko, ki mi je z njo pravkar rešil življenje, za lase in me je stresel naglo, toda prav krepko. Razkačilo ga je, da sem šel v bližino požara.

"Pokažem ti spaka!" je zavpil besno. "Poberi se domov, pa da se mi ne prikaže več!" Zajokal sem od bolečin in zbežal domov. Ko je prešla bol, sem nehal plakati, zdelo se mi je namreč, da sem popolnoma zaslužil kazen.

Takoj za menoj je prišel tudi oče. Videč, da je mati vendar znesla naše imetje k vratom in sedi sedaj na eulah, se je nasmešnil dobrodušno.

"Vendar pride še sem!" je dejal, "vse to steničje gnezdo bo zgorelo! Hej, škranček!" — je zaklical gospodarja — "ali že goriš?"

"Gorim, gorim!" je odgovoril veselo zoprti malomešan s predvasto brado, oblečen v čeden, kratke suknjice ter je izkušal odtrgati z hrbtom sekire podboje vrat in oken v svoji koč. Bil je — kakor navadno — pijan ter je pel:

"Za-poj, za-poj, škranček moj!"

"Eh!" je vzkliknil oče, hodeč po dvorišču semintja; "to mi je pa vendar žal: v kleti je ostala cela latvica kislega mleka! Kopa!" — se je odrazil k meni prijateljski — "kaj bi se jezil! Pojdiva v klet mleko jest!"

"Pojdiva!" sem dejal važno. Laskalo mi je, da mi je takoj odpustil.

In šla sva v klet. Naš dvor pa se je vnel. Dolgo sva čepela ob latvici, jedla vesela kislo mleko, da sva bila z njim vsa namazana po obrazu. In šla sva se.

"Nu, sedaj bo pa že čas!" je dejal oče, "sicer se zgoriva!"

Zlezla sva ravno še pravi čas na dan. Streha prizidka je že gorela, in pet minut pozneje se je zrušila v klet.

Požar se je že razširil po vsej gori ter se spuščal tudi pod goro na obrežje, kjer so bili ogromni skladi lesa in drv. Bilo je vroče od ognja, in prepeleli smo svoje stvari z vozom prav k Volgi.

Približala se je noč. Solnce je zašlo za oddaljene Zigulevske gore. Volga se je svetlikala v rožnati luči; oblaki, ki jih je rdečila večerna zarja, pa so bili tudi kakor v plamenu. Tedaj so, se vneli na obrežju skladi lesa, in naпослед je zgorela tudi tovarnica. Vse mesto, ki se je razprostiralo po velikanski gori ter vse obrežje je bilo sedaj videti kakor razburkano ognjeno morje. Ladje, ki so bile v njih pisarnice, so odplule od brega; potniški parniki, ki so prihajali mimo mesta, so bili tako prenapolnjeni z gledalci, da so se nagibali v stran in so se zdeli črni od ljudi. Pogled na plamenče mesto je moral biti vsakomur veličasten.

Mi pa smo bili med ognjem in vodo. Vsi reveži so se utaborili z vsem svojim imetkom na bregu, prav ob vodi. Treba je bilo prenočevati pod milim nebom.

Skrčel sem se na veliki euli poleg matere v kloboč in sem zadrževal.

Zbudil me je nočni hlad. Tihe senice čolnov in pisarniških ladje so bile razsvetljene z rdečim odsevom požara, a za njim, v črni ozadju noči, se je dvignil iz vode ognjen velikan: gugal se je semintja, rjovel in prasketal, se povzpela prav do neba ter sipal od tod strašne iskre. Zareča pošast je plula počasi po reki, vse bližje in bližje k nam.

"Kdo je to?" sem kriknil ves preplašen.

"Spi, spi!" mi je odgovorila mati; sklonila se je k meni in me pokrila s starim šalom. "Nikar se ne boj, ladja gori!"

Toda zaspati nisem mogel več: sedel sem vrhu naših ovojov. Goreča ladja je plula po reki, zrcalila se je v njej, kakor da gori tudi voda. Dvignil sem glavo k nebu: tudi nebo je gorelo. Ves breg in vsa gora sta bila v plamenu. To žareče in smrtno mesto, ki je davilo nas prebivalce pod goro doslej vedno le s svojimi dušičnimi odtoki, je bilo sedaj, v objemu plamenov, divno krasno. Goreči vali so se dvigali k razpihavanju nebu, in njih plameni so bili videti tako čisti na baršunastem ozadju noči.

Temnorudeči jeziki so lizali črno noč, žareli so kakor umetelni ožgeni samih briljantov, sedaj so blebeli v zlatem sijaju, a prehajali iznova v živoradeč veletok. Prav sedaj je bil ves iz briljantov, zlata in krvi.

Oče je sedel na ovoju, kadil iz pipe ter zil zamišljeno na pojemajoče mesto.

"Le gori, le gori, vrag te vzemi!" je dejal ter pljunil. Potem je vzel harfo, pomislil nekoliko in zaigral je nekaj ganljivega, milobnega.

"Slava gospodu v Zionu!" je pel s svojim čistim glasom. In mesto je gorelo.

Preselili smo se v neko vas ob Volgi, kjer je bil oče nekoč krčmar.

Bila je to velika, bogata vas, ki se je bavila z zemljedelstvom. Ležala je ob podnožju gore, nekoliko vrst od Volge.

Spominjam se še naše male kočice, ki si jo je pridobil oče — stodvajset rubljev; plačati smo jo imeli na obroke v nekoliko letih. Koča je stala koncem vasi, nedaleč od Krivenskega jezera, ležečega v senci velikanskih vrb, na njegovem bregu pa je bila okajena kovačnica.

In spominjam se tilih poletnih dni, davnih dobrih letin, škripanja težkih vozov z voznjivimi snopi, ki so se premikali večno mimo naše hiše s polja; spominjam se zadovoljnih obrazov kmetov v črnih visokih konicastih klobukih ter zvonečih udarcev kovaškega kladiva, ki so doletavali v mehkih zvokih iz kovačnice sem k nam.

Oče je otvoril tukaj mizarstvo delavnico in je delal samostojno. V hiši je bila ruska in lončena peč. Mizo, stole in okvire oken je naredil oče sam, stene so bile popepljene s tapetami, tla pa namazana z okro. Na oknih so se svetlikali beli zastori, mizo je krasil pleten prt, na stenah so visle ečene slike, nekoliko fotografij, zrcalo, polica s knjigami. Sploh se je razločevalo naše pohištvo od pohištva drugih kmetov.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortland St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Kerša, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brosch, Ely, Minn.

DIREKTORIJ:

Direktorij obstoji iz jednega zastopnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znamke, knjižice in vse drugo se obrnite na tajnika: Frank Kerša, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne posiljitve pošiljajte na to. Narod ki ne skrbi za svoje reče, nima postora med civiliziranimi narodi. Človek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sina svojega naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

Iz hiše so vodila vrata v delavnico, ki je bila zvezana neposredno s kočjo ter jo je ogrevala lončena peč. V delavnici sta stala skobeljnik in stružnica, pod stropom so se sušile deske in bruna, a po stenah je viselo mizarstvo in strgarsko orodje.

Poleg skobeljnika je ležal vedno kup rahlih, belih stružkov, ki so prijetno dišali po svežem lesu ter so, zviti v kodre, veselo in porredno poskakovali po vsej delavnici.

Dela je imel oče zmeraj dovolj. Bil je daleč naokrog edini mizarški mojster, poznal ga je vsakdo ter je bil vsem simpatičen. Stal je za skobeljnikom v platenem predpasniku z naprsnikom, trdim od kleja in laka; veliki šop njegovih kodrov je oklepal jermenček. Nerazmerno velike, težke in žuljave roke z močnimi prsti so bile gole do komolcev, da je bilo videti njih krepke obrise, napete, debele žile in lepo vzbočeno ter razvito mišičevje.

Ležal sem rad na skobeljaneh ter gledal, kako dela oče. Smrekovo in lipovo stružje je sladko dišalo po smoli, in oče je zasadi desko ali bruno v svojo skobeljnik in je začel skobeljati.

Spčetka je delal s kosmačem ki je zlobno grizel in skobeljal les, da so kar leteli naokrog raskavi, debeli skobeljanci in so se naredile v deski ravne struge. Potem je vzel gladilnik; ta je pel mehko in je poravnal žlebase kosmačeve prame; iz njega je veselo vzletavalo široko, mehko stružje, se svedralo in padalo k mizarjevemu nogam. Nato se je pojavil v njegovih rokah trebušasti ličnik, ki je grgotal rahlo, ženskonežno in krotko ter je dajal tanko, svilnatim trakom slično stružje.

Najraje pa sem gledal, kadar je oče spehoval. Počasi je drsal po deski spehalnik, s pevajočim veseljem brizgom, puščajoč za seboj dolge, tanke in široke trakove.

Ti beli in mehki traki so legali očetu laskaje na ramena, ovijali so se okoli očetovih golih rok in so se zapletali v njegove goste kodre. Oče pa je strgal počasi in z navdušenjem ter je prepeval neutrudno dolge zanimive pesmi.

Spremljal ga je umerjeni žvižg spehalnika, stružje je radostno in ponižno plesalo, a očetov dobrovoljni, mili glas je pel že rano zjutraj:

Za morjem siniča
ponižno živila,
ponižno živila —
je pi-vova-ri-la!

Tudi mizarška dela je opravljal oče z veseljem in navdušenjem. V stoli, skrinjah, okvirih, polcah in omarah, ki jih je izdelala njegova roka, se je izražala njegova osebnost, njegova ustvarjalna sila, kazal se je njegov okus, ljubezen do vsega lepega, harmoničnega in umetniško dovršenega. Omare in stole je okrasil z rezbanimi, ki jih je zrisal sam; takisto si je tudi sam izumil figure za strgarska dela. Iz samozavestno komponiranih, neprickavano nepriljubljenih prepletk, iz harmonično zaviti linij strgarskih okrasov je vela vesela, svobodna in ostroumna duša umetnika.

Ziveli smo tako, tako, ne ravno v izobilju: imel sem že sestro in brata, in pozneje so prirasli še ena sestra in trije bratje; naša mala kočica je bila polna življenja.

Mene so dali tudi tukaj v šolo. Ze prvi dan sem se vrnil iz šole z velikansko višnjevo liso pod očesom: vaški učenci so me sprejeli zasmehovaje, pa sem se stregel z njimi.

"Nekristjan", sin tujega človeka se jim je zdel bitje nižje vrste kot so bili oni sami. Vsakdo izmed njih se je čutil "gospodarja", "posestnika", naslednika očetovega imetka, jaz pa sem bil tujec brez nade na kmetijo ali na premoženje.

Kakor v mestu, tako sem občutil tudi na vasi svoje izjemno stališče in neizbežnost samotarstva: zdelo se je, da so si ljudje tako ustrojili življenje, kakor da mene sploh ni; prišel sem, a nihče me ni hotel poznati, povsod sem bil nepotreben.

(Pride še).

Za vsebino oglasov ni odgovor no ne uredništvo ne upravnštvo

417.710

Hamburg-Amerika črta

Največja parobrodna družba na svetu
ki vdiruje 74 različnih črt

"VATERLAND",
950 črvi, dolg, 55,000 ton,
"IMPERATOR",
919 črvi, dolg, 52,000 ton

Direktna črta med
NEW YORK in HAMBURGOM,
PHILADELPHIO in HAMBURGOM,
BOSTON in HAMBURGOM,
BALTIMORE in HAMBURGOM,
HALIFAX in HAMBURGOM.

Najnižje cene za v stari kraj in nazaj.
Poseben pozornost potnikom slovenske narodnosti
Največje udobnosti v MEDKROVJU in
IRETJEM RAZREDU ki vsebuje kabine po 2, 4 in 6 postelj, obednice, kopalnice, pralnice itd.

Za nadaljnje podrobnosti obrnite se na:

Hamburg-American Line,
45 Broadway, New York
ali na krajevne agente

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

Izšla je

lišna knjiga:

"VOJKA NA BALKANU".

Valel vestranske želje naročiti smo več iztisov te knjige in je sedaj cenj. rojakom na razpolago.

Knjiga "Vojka na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih sešitkov, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno z 255 slikami, tikaže se se opis balkanskih držav in najvažnejših spopadov med sovravniki. Sešitkom je prideljen tudi večji slovenski semljovid balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti p 15c, vseh 13 sešitkov skupaj pa stane s poštnino vred \$1.85. Na roča se pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt St., New York City.

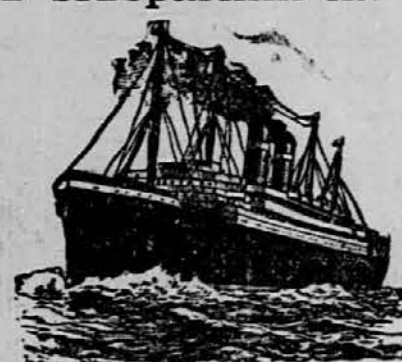
Podpisani je izdajatelj najučnejše se tinkture na svetu Alpen-tinkture in Alpen-pomade - Zenskam in moškim, kateri jo rabijo, srstajejo v šestih tednih lasje popolnoma, ne bodo izpadali in ne bodo osiveli. Ravno tako srstje mošnji v šestih tednih brada in brke, ki ne bodo izpadale in ne bodo postale sive. O četrto dni popolnoma odpravim revmatizem, kostibol, trganje po rokah, nogah in hrbtu. Rane, opekline, bole, ture, krasne in kurtje očesa, bradavice, potenje nos, zebline itd. odstranim v treh dneh. Moja zdravila se registrirana v Washingtonu, znamenje, da so čista in najbolj uspešna. Pišite takoj po ceniki! Pošljem za zastoj.

JAKOB WAHČO,
1092 E. 64th St. Cleveland, O.
N. B. Onomu, ki bi rabil moja zdravila brez uspeha, plačam \$500.

RED STAR LINE

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštinih
parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

ZEELAND

11,304 tone

FINLAND

12,760 ton.

KROONLAND

12,760 ton.

VADERLAND

12,017 ton.

LAPLAND 18,694 ton.

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovenijo, Hrvatsko in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška svez.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrova. Tretji razred obstoji od malih kabin po 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljnje informacije, cene in vožnje i stke obratiti se je na:

RED STAR LINE

No. 9 Broadway New York.
94 State Street Boston, Mass.
1319 Walnut St. Philadelphia, Pa.
619 Second Ave. Seattle, Wash.

No. 14 No. Dearborn St. Chicago, Ill.
1306 "F" St., N. W. Washington, D. C.
210 St. Charles St. New Orleans, La.
11 & Locust St. St. Louis, Mo.

233 Main St. Winnipeg, Man.
319 Geary St. San Francisco, Cal.
121 So. 3rd St. Minneapolis, Minn.
21 Hospital St. Montreal, Canada.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svice, Inomosta in Ljubljane.

Poštni parniki so:

"LA PROVENCE"

na dva vijaka

"LA SAVOIE"

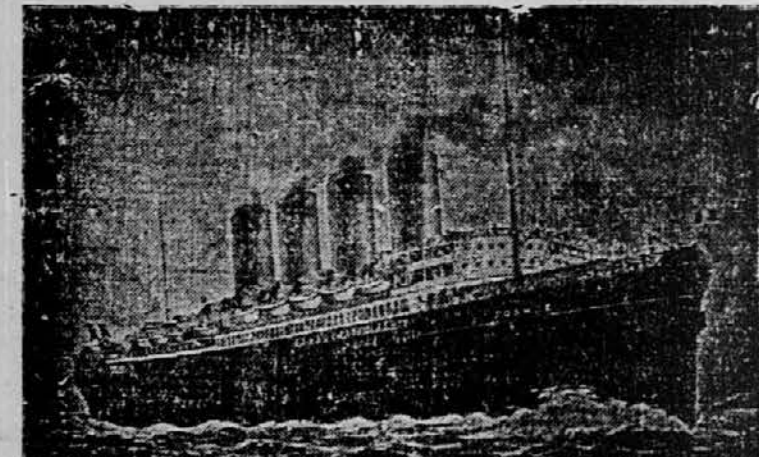
na dva vijaka

"LALORRAINE"

na dva vijaka

"LA FRANCE"

na štiri vijake

Expressni parniki so:

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chesebrough Building.

Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča številka 87 M. R.

*LA LORRAINE 5. avg. 1914 *LA SAVOIE 26. avg. 1914.
*FRANCE 19. avg. 1914 *LA LORRAINE 2. sept. 1914.

*FRANCE 9. sept. 1914.

Expressni parniki odplujejo ob sobotah.

POSEBNA PLOVITBA

V HAVRE:

*ROCHAMBEAU 8. avg. 1914 *LA TOURAINE 5. sept. 1914.
*CHICAGO 29. avgusta 1914 *NIAGARA 12. sept. 1914.

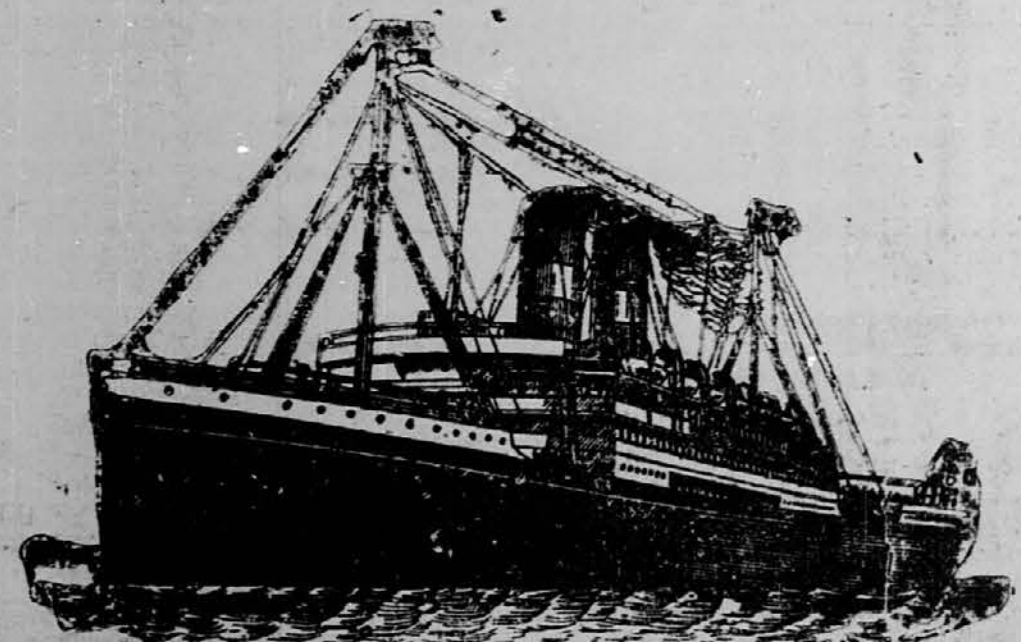
Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.

Parniki z križem imajo po štiri vijaka.

Avstro - Amerikanska črta

(preje Bratje Cosulich.)

Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARITIMA WASHINGTON"

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

V spodaj navedeni novi par-

brodi na dva vijaka imajo

bresklični brzovoj

ALICE, LAURE, MARTA WASHINGTON,

ARGENTINA, OCEANIA,

WILHELM FRANK JOSEPH I.

Cena vožnih listkov iz New Yorka za III. razred so do:

TESTA \$25.00

LJUBLJANE \$26.15

REKE \$25.00

ZAGREBA \$26.00

KARLOVCA \$26.25

OPOMBA. Cena karte za parnik Kaiser Franz Joseph I. iz

Martha Washington znaša \$4.00 več.

II. razred od Marthe Washington in Kaiser Franz Joseph I.

od \$65.00 do \$70.00.

Vsi drugi parniki od \$50.00 do \$60.00.

Phelps Bros & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, New York, N. Y.

POZOR, SLOVENSKI FARMERJI!

Vsled občne zahteve smo tudi letos naročili večje število
PRAVIH DOMAČIH

K R A N J S K I H K O S

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na Štajer-
: : skem. Iste se pritrdijo na kosičce z rinkami. : :

Cena 1 kose je 1.10.

Kdor naroči 6 kos, jih dobi po \$1.00.

V zalogi imamo tudi

klepalno orodje iz finega jekla; B B

cena-garnituri je \$1.00.

Pristne BERGAMO brusilne kamne po 30c. kos.

Dalje imamo tudi fine jeklene srpe po 50c.

Naročila je priložiti denar ali Postal Money Order.

Frank Sakser,

82 Cortlandt St., - : New York, N. Y.